

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

131. An excommunicatus cum alio legens privatè Horas Canonicas, vel
Officium B. Virginis, & c. peccet? Idem dicendum est de recitante cum
excommunicato. Ex p. 5. tr. 9. res. 89.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

communicationis. Ita Layman *lib. 2. tract. 5. part. 2. cap. 2. num. 3.* & ante illum Coninch *de Sacrament. disp. 14. dub. 7. num. 56.* ubi sic ait: Nota excommunicatum non peccare non audiendo Missam, etiamsi negligens sit in petenda absolutione, & hac ratione, quia magis forte contra charitatem sui, & obedientiam Ecclesiae debitam peccet (quae per censuras intendit eum ad subjectionem, & reconciliationem compellere.) Ratio est, quia quamdiu est excommunicatus, Missam audire non potest, nec illud praeceptum tanti momenti est, ut ipsum obliget, ut tam remore se disponat, ut fiat capax audiendi Sacram, sicut incarceratus propter debitam, etiam peccet contra iustitiam non solvendo creditoribus, cum facile posset, non tamen peccat non audiendo Sacram, nec tenetur ideo citiusolvere ut possit audire Sacram. Secus de omissione confessionis & communionis annuae. Nam si excommunicatus omittat procurare absolutionem, cum eam facile obtinere posset, peccat illam omittendo, quia hoc praeceptum est magni momenti, nec admittit tam faciles excusationes, tum maxime, quia praeceptum confessionis directe obligat peccatorem, ut procuret sibi solutionem omnis vinculi, quod eum dividit ab unione Dei & Ecclesiae, & consequenter ut procuret absolutionem ab excommunicatione, si ea ligatus sit. Idemque etiam convenit praecepto communionis, quae cum instituta sit, ut perfectius Christo ejusque corpori uniamur, obligat nos, ut tolamus ea omnia, quae hanc unionem impediunt. Vide etiam circa praesentem quaestionem Avilam *part. 2. c. 6. disp. 4. dub. 7.* & Suarez *in 3. part. t. 3. disp. 88. sect. 6.* Hurtad. *disp. 5. de excomm. diff. 2. num. 5.*

RESOL. CXXXI.

An excommunicatus cum alio legens privatim Horas Canonicas, vel Officium B. Virginis, &c. peccet? Idem est de recitante cum excommunicato. Ex part. 5. ut. 9. Resol. 89.

S. I. In tali casu Navarrus *cap. 27. num. 36. §. ad 5.* putat excommunicatum non peccare legendo in fine, horas Canonicas, aut alias preces privatim cum aliquo alio, quia non orat ut minister Ecclesiae, & alias potest esse haec communicatio utilis ad conversionem excommunicati. Sed hoc repugnat communis sententiae. Vnde melius Gordonius *tom. 2. lib. 7. quest. 8. c. 2. m. 23.* Suarez *disp. 12. sect. 1. num. 18.* & Henriquez *lib. 13. c. 7. n. 2.* dicunt eum peccare venialiter tamen, quia talis recitatio in ratione communicationis est materia levis. Et ita etiam docet Cornejo *in 3. part. 5. de excomm. disp. 10. §. 4. sect. 8. dub. 1.* Mercerus de Sacram. *in 3. part. 2. dub. 6. Praepositus in 3. part. 2. de excomm. dub. 9. n. 56.* Coninch de Sacram. *disp. 14. dub. 7. m. 55.* Turrianus de cens. *lib. 2. disp. 11. dub. 2.* Covarr. in *calma mater. §. 53. num. 8.* & Megalio *in 3. part. vol. 2. capit. 2. q. 4. n. 52. & §. 53.* & id quod dictum est de excommunicato, dicendum est de recitante cum illo.

RESOL. CXXXII.

An excommunicatus possit uti aqua benedicta? Ex part. 5. ut. 9. Resol. 90.

S. I. Aliqui, ut Bonacina de censur. *disp. 2. quest. 2. punct. 3. §. 2. num. 8.* docent usum aquae benedictae esse excommunicatis prohibitum, ex eo quod illa est benedicta per orationem Ecclesiae, ut ex imperatione Ecclesiae proficit fidelibus, & ita cum Ecclesia privat excommunicatum omni oratione, videtur

plane privare usu aquae, & ita fatetur Patet Suarez *sect. 3.* si usus aquae, illius fiat ex intentione faciendi orationem Ecclesiae, secus si alia intentione fiat. Aliis vero non videtur prohibitus usus aquae benedictae, quia non hoc videtur expressum, aliqua lege Ecclesiae & quod dicit de privatione suffragiorum, intelligi, ut tempore excommunicationis non fiant suffragia communia Ecclesiae pro excommunicato, sedus de applicatione, & usu aquae benedictae. Vide Turrianum *lib. 2. disp. 11. dub. 3.* qui putat secundam opinionem esse piam, sed primam esse magis probabilem. Vide etiam Gordonum *t. 2. lib. 7. quest. 8. c. 3. num. 36.* Hurtad. *disp. 5. de excomm. diff. 3. n. 3.*

RESOL. CXXXIII.

An excommunicatus possit ingredi Ecclesiam? Et an possit ibi arare, etiamsi alij fideles in Ecclesia privatim orant, dummodo separatim ille oret? Et an excommunicatus in eademmet Ecclesia cum aliis in communi possit audire concionem? Et quid est dicendum, si excommunicatus Ecclesiam ingreditur, quo tempore celebrantur ibidem divina officia; non quidem ut intersit illis, sed ut transeat per Ecclesiam ob commoditatem itineris, etiamsi transeundo genuflectat, & privata oratione oret? Ex part. 5. tract. 9. Resol. 86.

S. I. Negativè respondet glossa *in cap. 1. dist. 21. in fin.* Abbas *in cap. 2. num. 2. de foro competent. & Hostiensis in summ. n. 17. ver. sed nunguid. de sent. excomm.* Verum haec opinio non est tenenda, ideo excommunicatus potest ingredi Ecclesiam, & in ea esse, ut docet Abbas sibi contrarius *cap. 1. num. 9. de vita & honest. Clericor. Navarr. cap. 27. num. 17.* Covarruvias *in cap. alma, part. 1. §. 3. n. 7.* & alij. Et non solum potest excommunicatus esse in Ecclesia, sed etiam potest ibi orare, ut patet ex glossa *in cap. qui studet. 1. q. 1. Navarr. num. 19.* quod est verum etiamsi alij fideles in Ecclesia privatim orant, dummodo separatim ille oret, v. g. ipse in uno sacello, alij in alio, quia sic non censetur communicare. Navarr. *dicto num. 19.* & Cajetanus *in summa cap. de participatione cum excommunicato, §. illicita autem.* Imò de oratione privata hoc verum est, etiamsi excommunicatus oret in eodem sacello, in quo alij similiter, id est, privatim orant. Nam nec sic est inter eos communicatio, cum non sit communis oratio. Ita Cajet. *loco cit.* asserens posse hos omnes orare simul privatim in eodem cubiculo (& similiter seorsim comedere) ut contingit de oratione; cum pulsatur ad salutationem Angelicam, seorsim enim orant & pulsatur tunc ad orationem privatam. Denique potest etiam excommunicatus in eademmet Ecclesia cum aliis in communi audire concionem. Et ita ex multis docet Raynaudus de monit. *part. 2. cap. 2. n. 21.* Quod autem Tertullianus *lib. de pudicitia, c. 4. & 14.* asserit, excommunicatos à limine & omni teſto Ecclesiae submoveri, accipiendum est de absentia à templo tempore Sacri, aut divinorum Officiorum, modo tamen quo infra.

2. Et ideo quaero quid si excommunicatus Ecclesiam ingreditur quo tempore celebrantur ibidem divina officia, non quidem ut intersit illis, sed v. g. solum ut transeat per Ecclesiam ob commoditatem itineris? Respondeo posse fieri. Nam sic non dicitur communicare in divinis. Paludanus *in 4. dist. 18. quest. 4. & qu. 6.* Cajetanus *loco citato*, qui addit hoc verum esse, etiamsi transeundo genuflectat & privata oratione oret; & denique universè loquendo idem dicendum est, quoties excommunicatus tempore divinorum ingreditur Ecclesiam, non causa orandi, aut ut inter

Sup. hoc pro parte infr. in Rel. 147. §. 1. in princ. & prope finem dicti §.